

EBELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞİ İSTEYEREK SEÇMELERİ İLE EBELİK TARİHİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN MIDWIFERY DEPARTMENT STUDENTS' CHOICE OF PROFESSION VOLUNTARILY AND THEIR KNOWLEDGE ON MIDWIFERY HISTORY

Rukiye DEMİR¹, Sibel OCAK AKTÜRK¹

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çanakkale, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu araştırma; ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik mesleğini isteyerek seçmeleri ile ebelik tarihine ilişkin bilgi durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı/kesitsel tipte olan araştırma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, bir devlet üniversitesinin ebelik bölümünde öğrenim gören tüm öğrencilerle yürütülmüştür. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, evreni oluşturan tüm öğrencilere ulaşılması hedeflenmiş, toplam 304 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır (n=304). Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu" ile yüz yüze toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan ebelik bölümü öğrencilerinin %69,4'ünün bölümünü isteyerek seçtiği, ebelik bölümünü seçme nedenleri arasında en çok; iş olanağının yüksek olması (%63,4) ve üniversite sınavına tekrar girmek istememenin (%43,1) geldiği, öğrencilerin %93,8'inin ebelik tarihine ilişkin zorunlu, %23,7'sinin ise seçmeli ders(ler) aldığı belirlenmiştir. Ebelik mesleğini isteyerek seçen ve seçmeyen öğrencilerin Dünyada, Osmanlıda ve Türkiye'deki ebelik tarihine ilişkin bilgi durumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (p<0,05).

Sonuç: Ebelik mesleğini isteyerek seçen öğrencilerin Dünyada, Osmanlıda ve Türkiye'deki ebelik tarihine ilişkin bilgileri bilme oranlarının yüksek olduğu, mesleği isteyerek seçmenin meslek tarihini araştırma ve öğrenmede önemli bir faktör olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ebelik, Ebelik Tarihi, Meslek, Meslek Seçimi, Öğrenci.

ABSTRACT

Objective: This study was conducted to determine the relationship between midwifery department students' willingness to choose the midwifery profession and their knowledge of midwifery history.

Methods: The descriptive/cross-sectional study was conducted with all students studying in the midwifery department of a state university in the spring term of the 2022-2023 academic year. In the study, no sample selection was made, it was aimed to reach all the students forming the universe, and the study was completed with a total of 304 students (n=304). The data of the research were collected face to face with the "Introductory Information Form".

Results: Among the reasons for choosing the midwifery department, 69.4% of the midwifery department students who participated in the study voluntarily chose the department; It was determined that job opportunities were high (63.4%) and they did not want to take the university exam again (43.1%), 93.8% of the students took compulsory course(s) and 23.7% of them took elective course(s) related to midwifery history. It was found that there was a statistically significant difference between the knowledge levels of the students who voluntarily chose the midwifery profession and those who did not choose it, about the history of midwifery in the World, Ottoman Empire and Turkey (p<0.05).

Conclusion: It has been concluded that students who voluntarily choose the midwifery profession have a high level of knowing information about the history of midwifery in the World, Ottoman and Turkey, and that choosing the profession voluntarily is an important factor in researching and learning the history of the profession.

Keywords: Midwifery, History of Midwifery, Profession, Choice of Profession, Student.

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Rukiye DEMİR, Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Çanakkale, Türkiye. **E-mail:** rukiye_kiyimik@hotmail.com

Bu makaleye atıf yapmak için / Cite this article: Demir, R., & Ocak Aktürk, S. (2023). Ebelik Bölümü Öğrencilerinin Mesleği İsteyerek Seçmeleri ile Ebelik Tarihi Konusundaki Bilgi Durumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Gevher Nesibe Journal of Medical & Health Sciences*, 8 (Özel Sayı), 708-718. <http://doi.org/10.5281/zenodo.8402920>

GİRİŞ

İnsanlığın varoluşuyla süregelen ebelik, bilim ve sanatın birlikte hareket ettiği, kanıta dayalı uygulama ve etik değerler üzerine temellenmiş, destekleyici bakım verme sanatıdır (Aydın Kartal ve Aksoy, 2021). Başlangıçta geleneksel tıp içerisinde anılan ebelik, günümüzde modern tıp ve teknolojiye paralel olarak profesyonel bir disiplin olarak sağlık meslekleri içerisinde yerini almıştır (Altay, 2017; Ayar Kocatürk, 2020). Ebelik eğitim programına girmeye hak kazandıktan sonra, programı başarıyla tamamlayarak ebelik mesleğini yerine getirmek üzere tescilli yapılanlar ebelerdir (Karaçam, 2016; Koç ve Dolgun, 2016). Ebelik uygulamaları, kadın, aile ve toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi, riskli durumların belirlenmesi, gerekli tıbbi yardımın sağlanması ve acil müdahale gibi birçok önemli mesleki profesyonel uygulamaları içermektedir (Ayar Kocatürk, 2020; Sökmen ve Taşpınar, 2021). Ebelerde mesleki profesyonel uygulamaları gerçekleştirmek için mesleki bilginin yanında mesleki yeterlilik, profesyonellik ve bağlılık gereklidir ve bu gereklilikler ebelik eğitimiyle başlar (Bogren ve ark., 2016; Cullen ve ark., 2016). Ebelik eğitimi, yeterli mesleki beceri düzeyinin geliştirilmesi için kanıta dayalı uygulama ağırlıklı yaklaşımların benimsendiği, öğrenme ilkelerine ve yeterliğe dayalı bir eğitim müfredatını kapsamalıdır (Aydın Kartal ve Aksoy, 2021; Karaçam, 2016; Bekru ve ark., 2017). Bu nedenle, ebelik bölümü öğrencilerine ebelik mesleğine özgü yeterlik kazandırmak ve onların profesyonel gelişimlerini desteklemek için ebelik eğitimi; Uluslararası Ebeler Konfederasyonu (The International Confederation of Midwives [ICM])'ın belirlediği çerçevede gerçekleşen, Bologna Süreci'nde bulunan amaç ve hedeflerle Yükseköğretim Kurulu'nun belirlediği bir içeriği kapsamalıdır (Cronie ve ark., 2019). Bunun yanında ebelik eğitim müfredatı içerisinde ebelik tarihi, mesleğin gelişimi, bugünü ve geleceği ile ilgili ders ve konular yer almalı ve öğrencilerin meslekleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmaları sağlanmalıdır (Cullen ve ark., 2016).

Bir ebenin, mesleğini benimsemesi, mesleğini isteyerek seçmesi, ebelik mesleği ve tarihi ile ilgili yeterli bilgi durumuna sahip olmasının bir göstergesidir (Karaca Saydam, 2015; Yurtsal ve ark., 2014). Ebelik mesleğinin çalışma koşullarının zor olması ve özverili çalışma gerektirmesi nedeniyle ebelerin mesleki bilgi düzeylerinin yüksek olması önemlidir (Karaçam, 2016; Çakır Koçak ve ark., 2017). Bunun yanında mesleklerini isteyerek seçenlerin meslekleri ile ilgili daha fazla bilgi edinme çabası içerisinde olduğu, mesleki ve kişisel olarak daha başarılı olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, sağlık hizmetlerinin kalitesinin artmasında o toplumun sağlık profesyonellerinin mesleklerini isteyerek seçmeleri ve meslekleri ile ilgili geçmişini mesleğinin tarihini bilmelerinin etkili olduğu belirtilmektedir (Cullen ve ark., 2016; Yurtsal ve ark., 2014). Bu nedenle anne, çocuk, aile ve toplum sağlığının korunması ve sürdürülmesinde önemli rol oynayan ebelerin ebelik mesleğinin tarihi ve meslekleri ile ilgili bilgileri ebelik eğitiminde kazanmaları önemlidir (Cronie ve ark., 2019; Çevik ve Alan, 2021). Nitekim, ebelik tarihi ile ilgili öğrencilerin bilgi seviyelerinin artması, öğrencilerin eğitim faaliyetlerinde daha girişken, motivasyonu yüksek olmalarında önemli rol oynadığı belirtilmektedir (Demir Yıldırım ve ark., 2022). Mesleğe ilk adımın atıldığı öğrencilik yıllarında, öğrencilerin mesleklerini isteyerek seçmeleri, meslekleri adına olumlu bakış açıları geliştirmeleri, bunlarla birlikte öğrencilerin mesleğin tarihi ile ilgili bilgi durumlarının belirlenmesi, mesleki ve kişisel gelişimlerinde mesleki aidiyetlerinin oluşumunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Koç ve Dolgun, 2016; Cullen ve ark., 2016; Demir ve Taşpınar, 2021; Ocak Aktürk ve ark., 2021). Meslek bilinci ve mesleki bilgi birikimi öğrencilik döneminde oluşmaya başlar ve meslek hayatı boyunca devam eder (Yücel ve ark., 2018; Çakır Koçak ve ark., 2017; Evans ve ark., 2020). Bu nedenle, bu çalışmada ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik tarihi ile ilgili bilgi durumlarının ve mesleğini isteyerek seçme gibi meslekleriyle ilgili bazı özelliklerin belirlenmesinin, sağlık hizmetlerinin ve ebelik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesinde, mesleki birtakım sorunların belirlenmesi ve çözümlenmesinde yol gösterici olacağı, ebelik eğitim müfredatlarında ebelik tarihi ile ilgili bilgilerin yeteri kadar yer verilmesinin öneminin vurgulanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırma; ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik mesleğini isteyerek seçmeleri ile ebelik tarihine ilişkin bilgi durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Soruları:

1. Ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik tarihi ile ilgili bilgi durumları nasıldır?
2. Ebelik öğrencilerinin ebelik mesleğini isteyerek seçmeleri ile ebelik tarihi konusundaki bilgi durumları arasındaki ilişki nasıldır?

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Türü

Araştırma, tanımlayıcı/kesitsel tasarımda yapılmıştır.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zamanı

Araştırma, Nisan-Ağustos 2023 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'nde öğrenim gören tüm öğrenciler oluşturmuştur (N=422). Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup, araştırma verilerinin toplandığı gün okulda olan ve çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 304 öğrenci ile tamamlanmıştır. Çalışmanın yapıldığı üniversitenin Ebelik Bölümü'nde ebelik tarihi bilgisini içeren (Ebelik Tarihi ve Etik, Ebeliğe Giriş vb.) derslerin birinci sınıf birinci yarıyıldan itibaren verilmesi nedeniyle tüm sınıf kademeleri araştırmaya dâhil edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda (Koç ve Dolgun, 2016; Yurtsal ve ark., 2014; Fenwick ve ark., 2016; Gümüldağ ve ark., 2021) oluşturulan bu form iki bölümden ve toplam 37 sorudan oluşmaktadır. Formun birinci bölümünde öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine yönelik altı, meslek seçimi ve ebelik tarihi ile ilgili düşüncelerine yönelik altı soru yer almaktadır. Formun ikinci bölümünde, öğrencilerin ebelik tarihi bilgisini değerlendirmeye yönelik 25 soru yer almaktadır. Bu soruların cevapları "biliyorum, bilmiyorum, fikrim yok şeklinde değerlendirilmiştir. Veriler toplanmadan önce, farklı bir üniversitenin ebelik bölümünde öğrenim gören yedi öğrenci ile ön uygulama yapılmış, gerekli düzenlemeler yapılarak forma son hali verilmiştir. Ön uygulamaya katılan öğrenciler araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama formu öğrencilere dağıtılmadan önce öğrencilere araştırma hakkında bilgi verilmiş ve çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere formları dağıtılmıştır. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ile öğrenciler derse girmeden önce ilgili dersin öğretim elemanından izin alınarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmaya katılmaya gönüllü olmayan öğrenciler araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi için IBM SPSS 21.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunlukları Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Çalışma verilerinin değerlendirilmesinde ortalama±standart sapma (ort+ss), sayı (yüzde), ortanca (median), minimum (min), maximum (max) gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Kategorik değişkenler arasındaki ilişki Ki Kare testi ve Fisher-Freeman-Halton Exact Test ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel olarak anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yürütülebilmesi için bir kamu üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'ndan (Sayı No: E-84026528-050.01.04-2300088760) ve Fakülte Dekanlığı (Sayı No: E-78179085-199-2300085801)'nden etik kurul onayı alınmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerin bilgilendirilmiş gönüllü olur formu aracılığıyla onamları alınmıştır.

BULGULAR**Tablo 1.** Öğrencilerin Bazı Sosyo-Demografik Özellikleri (n=304)

Özellikler	n	%
Yaş		
Ort ± SS*	21,54 ± 3,06	
Min-Max (Median)	18-43 (21)	
Sınıf		
1.sınıf	77	25,3
2.sınıf	77	25,3
3.sınıf	86	28,3
4.sınıf	64	21,1
En son mezun olunan okul		
Anadolu Lisesi	151	49,7
Düz Lise	110	36,2
Sağlık Meslek Lisesi	26	8,6
Diğer	17	5,5
Gelir durum algısı		
Kötü (Gelir gidenden az)	55	18,1
Orta (Gelir gidere denk)	221	72,7
İyi (Gelir giderden fazla)	28	9,2
En uzun süre yaşanan yer		
İl	151	49,7
İlçe	119	39,1
Köy	34	11,2
Aile tipi		
Çekirdek aile	241	79,3
Geniş aile	63	20,7

*Standart sapma

Tablo 1’de ebelik bölümü öğrencilerinin bazı sosyo-demografik özelliklerine yer verilmiştir. Çalışmaya katılan ebelik bölümü öğrencilerinin yaş ortalaması 21,54±3,06 (min:18, max:43)’dır. Öğrencilerin %28,3’ü 3. sınıfa öğrenim görmekte, %49,7’si Anadolu Lisesi’nden mezun, %49,7’si en uzun süre il merkezinde yaşamış, %72,7’si gelirini giderine denk (orta) olarak algılamakta olup, %79,3’ü çekirdek aile tipine sahiptir.

Tablo 2. Öğrencilerin Ebelik Bölümünü Seçme ve Ebelik Tarihinin İlişkin Ders Alma Durumları ile İlgili Bazı Özellikleri

Özellikler	n	%
Ebelik bölümünü isteyerek seçme durumu		
Evet	211	69,4
Hayır	93	30,6
Ebelik bölümünü seçme nedeni (n=558)**		
İş olanağı yüksek olduğu için	193	34,6
Üniversite sınavına tekrar girmemek için	131	23,5
İlgi duyduğu bir meslek olduğu için	78	14,0
Başkalarının önerileri üzerine	62	11,2
Toplumda saygın bir meslek olduğu için	59	10,6
Bu mesleğe yeteneği olduğunu düşündüğü için	25	4,4
Ebe olan yakınlarından etkilendiği/onlara özendiği için	8	1,4
Puanı bu bölüme yettiği için	2	0,3
Ebelik bölümden memnun olma durumu		
Hiç memnun değil	8	2,6
Orta düzeyde memnun	207	68,1
Çok memnun	89	29,3
Ebelik tarihine ilişkin alınan ders(ler)in zorunlu/ seçmeli olma durumu (n=357)**		

Zorunlu	285	79,8
Seçmeli	72	20,2
Ebelik tarihine ilişkin alınan ders(ler) dışında bilgi alma durumu		
Alan	62	20,4
Almayan	242	79,6
Ebelik tarihine ilişkin ders dışında bilgi alınan yer (n=85)**		
Kongre/Sempozyum/Panel	30	35,3
İnternet	20	23,5
Bilimsel Dergi/Makale	18	21,2
Kitap	15	17,7
Arkadaş	2	2,3

**Birden fazla seçenek yanıtlanmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %69,4'ü ebelik bölümünü isteyerek seçmiştir. Öğrencilerin ebelik bölümünü seçme nedenleri arasında en çok; iş olanağının yüksek olması (%34,6), üniversite sınavına tekrar girmek istememe (%23,5) ve ilgi duyulan bir meslek olması (%14) yer aldığı belirlenmiş, öğrencilerin %68,1'i bölümünden orta düzeyde memnun olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca öğrencilerin ebelik tarihine ilişkin aldığı ders(ler) ile ilgili bazı özellikler incelendiğinde; öğrencilerin %79,8'inin Ebelik tarihine ilişkin zorunlu, %27,3'ünün seçmeli bir ders ve %20,4'ünün ders dışında ebelik tarihi ile ilgili bilgi aldığı belirlenmiş olup, ders dışında bilgi alanların %35,3'ünün kongre/sempozyum/panel, %23,5'inin internet ve %21,2'sinin bilimsel dergi/makale aracılığıyla bilgilendiği belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 3. Öğrencilerin Mesleği İsteyerek Seçme Durumlarının Dünyada Ebelik Tarihi İlişkin Bilgi Durumları ile İlişkisi (n=304)

Maddeler	Biliyorum n (%)	Bilmiyorum/ Fikrim Yok n (%)	Test değeri p
Ebelik mesleği dünyanın en eski mesleklerinden biridir			
Mesleği İsteyerek Seçen	207 (68,1)	4 (1,3)	$\chi^2=1,458$ p=0,227
Mesleği İstemeden Seçen	89 (29,3)	4 (1,3)	
M.Ö. yıllarda resimlerde çömelmiş ıkanı kadınlar ve onlara yardım eden ebe resimleri görülmüştür			
Mesleği İsteyerek Seçen	203 (66,8)	8 (2,6)	$\chi^2=0,044$ p=0,833
Mesleği İstemeden Seçen	89 (29,3)	4 (1,3)	
İncil'de ebelerden bahsedilmiş, Musa Peygamber ebelerin kutsallığını anlatmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	165 (54,3)	46 (15,1)	$\chi^2=10,518$ p=0,001
Mesleği İstemeden Seçen	56 (18,4)	37 (12,2)	
M.S. yıllarda ebelikle ilgili bilinen ilk kitap, Romalı Büyük Hekim Soranus'un yazdığı Gynaecology'dir			
Mesleği İsteyerek Seçen	137 (45,1)	74 (24,3)	$\chi^2=26,064$ p=0,000
Mesleği İstemeden Seçen	31 (10,2)	62 (20,4)	
Eski Yunanistan'da kendileri bebek doğurmayan kadınların ebelik yapması yasaklanmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	134 (44,1)	77 (25,3)	$\chi^2=30,795$ p=0,000
Mesleği İstemeden Seçen	27 (8,9)	66 (21,7)	
16 yy. Fransa'da Paris'te ilk ebelik okulu açılmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	119 (39,1)	92 (30,3)	$\chi^2=27,826$ p=0,000
Mesleği İstemeden Seçen	22 (7,2)	71 (7,2)	
Almanya'da Siegmundine ebelik üzerine "Öğrenci Hoca Söyleşi" kitabını yazmış, ilk ebelik eğitimini başlatmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	90 (29,6)	121 (39,8)	$\chi^2=13,862$ p=0,000
Mesleği İstemeden Seçen	19 (6,3)	74 (24,3)	
Spekulum, forseps ve kloroformun doğumda yaygın kullanılmasıyla doğumlar evden hastaneye taşınmıştır			

Mesleği İsteyerek Seçen	136 (44,7)	75 (24,7)	$\chi^2=21,946$
Mesleği İstemeden Seçen	33 (10,9)	60 (19,7)	$p=0,000$
Ebeler Batı Avrupa'da ilk uluslararası örgütlenmeyi gerçekleştirmiş, Dünya Ebeler Birliği'ni kurmuştur			
Mesleği İsteyerek Seçen	146 (48,0)	65 (21,4)	$\chi^2=34,128$
Mesleği İstemeden Seçen	31 (10,2)	62 (20,4)	$p=0,000$
Dünya Ebeler Birliği'nin adı sonra ICM olmuştur			
Mesleği İsteyerek Seçen	143 (47,0)	68 (22,4)	$\chi^2=29,415$
Mesleği İstemeden Seçen	32 (10,5)	61 (20,1)	$p=0,000$

χ^2 : Ki kare testi, M.Ö.: Milattan önce, M.S.: Milattan sonra; y.y.: yüzyıl

Çalışmaya katılan öğrencilerin %68,1'inin ebelik mesleğinin dünyanın en eski mesleklerinden biri olduğunu, %66,8'inin M.Ö. yıllarda resimlerde çömelmiş ıkınan kadınlar ve onlara yardım eden ebe resimleri görüldüğünü, %54,3'ünün İncil'de ebelerden bahsedildiğini ve Musa Peygamberin ebelerin kutsallığını anlattığını bildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin %45,1'i M.S. yıllarda ebelikle ilgili bilinen ilk kitabın Romalı Büyük Hekim Soranus'un yazdığı Gynaecology olduğunu, %44,1'i Eski Yunanistan'da kendileri bebek doğurmayan kadınların ebelik yapmasının yasaklandığını bildiğini ifade etmiştir. Ayrıca öğrencilerin %39,1'inin 16 yy. Fransa'da Paris'te ilk ebelik okulu açıldığını, %29,6'sının Almanya'da Siegmundine ebelik üzerine "Öğrenci Hoca Söyleşi" kitabını yazdığını ve ilk ebelik eğitimini başlattığını, %44,7'sinin spekulum, forseps ve kloroformun doğumda yaygın kullanılmasıyla doğumların evden hastaneye taşındığını bildiği görülmüştür. Ebelerin Batı Avrupa'da ilk uluslararası örgütlenmeyi gerçekleştirerek Dünya Ebeler Birliği'ni kurduğunu bilen öğrencilerin oranının %48, Dünya Ebeler Birliği'nin adının daha sonra Uluslararası Ebelik Konfederasyonu olduğunu bilenlerin oranının ise %47 olduğu saptanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerden mesleği isteyerek seçen ve seçmeyenlerin dünyada ebelik tarihine ilişkin bilgileri bilme durumları karşılaştırıldığında; ebelik mesleğinin dünyanın en eski mesleklerinden biri olduğu ve M.Ö. yıllarda resimlerde çömelmiş ıkınan kadınlar ve onlara yardım eden ebe resimleri görüldüğünü bilme açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken; dünyada ebelik tarihine ilişkin diğer bilgileri bilme açısından gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$, Tablo 3).

Tablo 4. Öğrencilerin Mesleği İsteyerek Seçme Durumlarının Osmanlı ve Türkiye'deki Ebelik Tarihine İlişkin Bilgi Durumları ile İlişkisi (n=304)

İfadeler	Biliyorum	Bilmiyorum/ Fikrim Yok	Test değeri P
	n (%)	n (%)	
Osmanlı'da sağlık alanındaki kadınların ilk mesleği ebeliktir			
Mesleği İsteyerek Seçen	172 (56,6)	39 (12,8)	$\chi^2=0,924$
Mesleği İstemeden Seçen	80 (26,3)	13 (4,3)	$p=0,409$
Orta Asya Türklerinde doğum yapan kadına yardım eden ebe bir tanrıça (Umay Ana) gibiydi			
Mesleği İsteyerek Seçen	197 (64,8)	14 (4,6)	$\chi^2=1,505$
Mesleği İstemeden Seçen	83 (27,3)	10 (3,3)	$p=0,319$
Osmanlı'da ebeler; saray ebeleri, kibar ebeleri ve halk ebeleri olmak üzere ayrılırdı			
Mesleği İsteyerek Seçen	191 (62,8)	20 (6,6)	$\chi^2=12,614$
Mesleği İstemeden Seçen	69 (22,7)	24 (7,9)	$p=0,000$
1839 yılında Tıbbiye-i Aliye-i Şahane açılmasıyla ilk ebelik eğitimi başlamıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	133 (43,8)	78 (25,7)	$\chi^2=0,084$
Mesleği İstemeden Seçen	57 (18,8)	36 (11,8)	0,772
Ebelik mesleğinin dönüşümünde önemli rol oynayan Dr. Besim Ömer Paşa 1892 yılında ülkenin ilk doğumevini açmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	156 (51,3)	55 (18,1)	$\chi^2=36,419$
Mesleği İstemeden Seçen	35 (11,5)	58 (19,1)	$p=0,000$
Dr. Besim Akalın'ın müdürlüğünü yaptığı Ebe Mektebi,			

ülkemizin ilk örgün eğitim veren ebe okuludur			
Mesleği İsteyerek Seçen	130 (42,8)	81 (26,6)	$\chi^2=17,719$
Mesleği İstemededen Seçen	33 (10,9)	60 (19,7)	$p=0,000$
1219 sayılı Tababet-i Şuabatı Tarzı İcrasına Dair Kanun ile diplomasız ebelerin doğum yaptırması yasaklanmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	161 (53,0)	50 (16,4)	$\chi^2=13,093$
Mesleği İstemededen Seçen	51 (16,8)	42 (13,8)	$p=0,000$
1937 yılında doğumevlerinin bünyesinde köy ebe okulları açılmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	128 (42,1)	83 (27,3)	$\chi^2=25,844$
Mesleği İstemededen Seçen	27 (8,9)	66 (21,7)	$p=0,000$
Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Kanunu'na dayalı, 154. sayılı yönetmelikle ilk defa ebenin görevi tanımlanmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	127 (41,8)	84 (27,6)	$\chi^2=6,771$
Mesleği İstemededen Seçen	41 (13,5)	52 (17,1)	$p=0,009$

χ^2 : Ki kare testi

Çalışmaya katılan öğrencilerin %56,6'sının Osmanlı'da sağlık alanındaki kadınların ilk mesleğinin ebelik olduğunu, %64,8'inin Orta Asya Türklerinde doğum yapan kadına yardım eden ebenin bir tanrıça (Umay Ana) gibi olduğunu, %62,8'inin Osmanlı'da ebelerin; saray ebeleri, kibar ebeleri ve halk ebeleri olarak ayrıldığını, %43,8'inin Tıbbiye-i Aliye-i Şahane açılmasıyla ilk ebelik eğitiminin başladığını bildiğini ifade etmiştir. Bunun yanında öğrencilerin %51,3'ünün ebelik mesleğinin dönüşümünde önemli rol oynayan Dr. Besim Ömer Paşa'nın 1892 yılında ülkenin ilk doğumevini açtığını, %42,8'inin Dr. Besim Akalın'ın müdürlüğünü yaptığını ve Ebe Mektebinin ülkemizin ilk örgün eğitim veren ebe okulu olduğunu bilmıştır. Öğrencilerin %53'ünün 1219 sayılı Tababet-i Şuabatı Tarzı İcrasına Dair Kanun ile diplomasız ebelerin doğum yaptırmasının yasaklandığını, %42,1'inin 1937 yılında doğumevlerinin bünyesinde köy ebe okullarının açıldığını, %41,8'inin Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Kanunu'na dayalı 154. sayılı yönetmelikle ilk defa ebenin görevinin tanımlandığını bildiği belirlenmiştir. Çalışmada öğrencilerden mesleği isteyerek seçen ve seçmeyenlerin Osmanlı ve Türkiye'deki ebelik tarihine ilişkin bilgileri bilme durumları karşılaştırıldığında; Osmanlı'da sağlık alanındaki kadınların ilk mesleğinin ebelik olduğu, Orta Asya Türklerinde doğum yapan kadına yardım eden ebenin bir tanrıça (Umay Ana) gibi olduğu ve 1839 yılında Tıbbiye-i Aliye-i Şahane açılmasıyla ilk ebelik eğitiminin başladığını bilme açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken; Osmanlı ve Türkiye'deki ebelik tarihine ilişkin yöneltilen diğer bilgileri bilme açısından gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$, Tablo 4).

Tablo 5. Öğrencilerin Mesleği İsteyerek Seçme Durumlarının Osmanlı ve Türkiye'deki Ebelik Tarihi İlişkin Bilgilerine Etkisi (n=304) (Devamı)

İfadeler	Biliyorum n (%)	Bilmiyorum/ Fikrim Yok n (%)	Test değeri P
Köy ebe okullarının kapatılmasıyla ebelik eğitimi dört yıllık Sağlık Meslek Liselerinde vermeye başlanmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	141 (46,4)	70 (23,0)	$\chi^2=20,977$
Mesleği İstemededen Seçen	36 (11,8)	57 (18,8)	$p=0,000$
İlk ön lisans ebelik eğitimi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde başlamış (1980-1985), daha sonra (1997-1998) lisans düzeyine çıkarılmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	147 (48,4)	64 (21,1)	$\chi^2=35,115$
Mesleği İstemededen Seçen	31 (10,2)	62 (20,4)	$p=0,000$
Ebelikte ilk yüksek lisans programı 2000'de Mersin Üniversitesi Ebelik Anabilim Dalı'nda açılmıştır			
Mesleği İsteyerek Seçen	131 (43,1)	80 (26,3)	$\chi^2=24,725$
Mesleği İstemededen Seçen	29 (9,5)	64 (21,1)	$p=0,000$
Ebelikte ilk doktora programı 2013'de Atatürk Üniversitesi Ebelik Anabilim Dalı'nda açılmıştır			

Mesleği İsteyerek Seçen	123 (40,5)	88 (28,9)	$\chi^2=29,130$
Mesleği İstemeden Seçen	23 (7,6)	70 (23,0)	$p=0,000$
Ülkemizde ilk ebelik derneği, Haseki Hastanesi Başhemşiresi Ebe Sekine Arcan başkanlığında, İstanbul Üniversitesi'nde kurulmuştur			
Mesleği İsteyerek Seçen	119 (39,1)	92 (30,3)	$\chi^2=17,866$
Mesleği İstemeden Seçen	28 (9,2)	65 (21,4)	$p=0,000$
Günümüzde ebelik eğitimi uluslararası standartlarda, lisans ve lisansüstü düzeylerde verilmektedir			
Mesleği İsteyerek Seçen	204 (67,1)	7 (2,3)	$\chi^2=3,843$
Mesleği İstemeden Seçen	85 (28,0)	8 (2,6)	$p=0,050^*$

χ^2 : Ki kare testi; *Fisher Exact Test

Çalışmaya katılan öğrencilerin %46,4'ü köy ebe okullarının kapatılmasıyla ebelik eğitiminin dört yıllık Sağlık Meslek Liselerinde verilmeye başladığını, %48,4'ü ilk ön lisans ebelik eğitimlerinin Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde başladığını (1980–1985), daha sonra (1997-1998) lisans düzeyine çıkarıldığını bildiğini ifade etmiştir. Ayrıca ebelik bölümü öğrencilerinin %43,1'i ebelikte ilk yüksek lisans programının 2000 yılında Mersin Üniversitesi Ebelik Anabilim Dalı'nda, %40,5'i ebelikte ilk doktora programının 2013 yılında Atatürk Üniversitesi Ebelik Anabilim Dalı'nda açıldığını bildiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %39,1'inin ülkemizde ilk ebelik derneğinin, Haseki Hastanesi Başhemşiresi Ebe Sekine Arcan başkanlığında, İstanbul Üniversitesi'nde kurulduğunu, %67,1'inin günümüzde ebelik eğitimi uluslararası standartta, lisans ve lisansüstü düzeylerde verildiğini bildiği tespit edilmiştir. Çalışmaya mesleği isteyerek seçen ve seçmeyen öğrencilerin Osmanlı ve Türkiye'deki Ebelik Tarihiyle ilişkin yöneltilen ifadeleri bilme durumları karşılaştırıldığında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu belirlenmiştir ($p<0,05$, Tablo 5).

TARTIŞMA

Ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik mesleğini isteyerek seçmeleri ile ebelik tarihine ilişkin bilgi durumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, ebelik bölümü öğrencilerinin yaşlarının 18-43 yaş arasında değiştiği ve yaş ortalamalarının öğrenim gördükleri sınıflar doğrultusunda olduğu, öğrencilerin en çok yaşadığı yerin il, aile tiplerinin çekirdek aile ve ekonomik durum algılarının orta/iyi olduğu, Anadolu Lisesi ve düz liseden mezun oldukları saptanmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfların oranları yaklaşık olarak benzer olup, hemen hemen tüm sınıflardaki öğrenciler çalışmada dörtte bir oranında yer almıştır. Bu durum öğrenci gruplarının homojen ve karşılaştırılabilir özellikte olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun düz liseden veya Anadolu Lisesinden mezun olmasının, Sağlık Meslek Liselerinin ebelik bölümlerinin kapatılmış olması nedeniyle bu liselerden gelen öğrenci sayısının azalmasından, öğrencilerin ise ebelik bölümünü bir üniversiteye kayıt olma düşüncesinden, puanının bu bölüme yetmesinden veya bölümün iş olanağının yüksek olmasından dolayı tercih ettikleri düşünülmektedir.

Mesleği isteyerek seçme hem öğrencilik hem de mesleki yaşantıda daha başarılı olunmasına, mesleğinin sevilerek yapılmasına, mesleki bilgi ve becerilerin artmasına ve profesyonelliğe önemli katkılar sağlamaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu (%69,4) ebelik bölümünü isteyerek seçtiğini, bölümünden büyük oranda memnun olduğunu ifade etmiştir. Yıldırım ve ark. (2014)'nin çalışmasında öğrencilerin %62,5'i, Yücel ve ark. (2018)'nin çalışmasında %67,6'sı, Pinar ve ark. (2013)'nin çalışmasında ise öğrencilerin %47,3'ü ebelik bölümünü isteyerek seçtiğini ifade etmişlerdir (Yücel ve ark., 2018; Pinar ve ark., 2013; Yıldırım ve ark., 2014). Ayrıca literatürde ebelik bölümü öğrencilerinin bölümlerinden en az orta düzeyde memnun olduğu ve mesleği yaşantılarına tavsiye edeceklerini ortaya koyan başka çalışmalar da mevcuttur (Demir ve Taşpınar, 2021; Atasoy ve Ermin, 2016). Araştırmamızın sonucu literatür ile benzerlik göstermekte olup, öğrencilerin çoğunluğunun bölümünü kendi istekleriyle seçmeleri ebelik mesleğinin gençler tarafından iyi bir seçenek olarak kabul gördüğünü göstermektedir. Öğrencilerin bu bölümde öğrenim görmekten memnun olmaları öğrencilik ve iş yaşantısında başarılı olmaları ve diğer öğrencilere örnek olmaları bakımından önemlidir. Çalışmada öğrencilerin çoğunluğunun meslek seçimine kendisinin karar verdiği dikkate alındığında, bölümünü isteyerek seçmesinden dolayı memnun olma oranının yüksek olabileceği düşünülmektedir.

Meslek seçimi, bireyin istediği ve kendisine uygun gördüğü meslekler arasında birini tercih etmesi ve bunun için çaba göstermesidir. Bireylerin çeşitli nedenden dolayı meslek seçimleri

değişebilmektedir (Altay, 2017). Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümünü seçme nedenleri arasında en çok; iş olanağının yüksek olması, üniversite sınavına tekrar girmek istememe ve ilgi duyulan bir meslek olması yer aldığı bulunmuştur. Literatür incelendiğinde; ebelik bölümü öğrencilerinin bölümünü iş olanağı yüksek olduğu için, diploma sahibi olmak için, iş bulma kolaylığın ve ailesinin isteğinden dolayı seçtikleri görülmektedir (Demir ve Taşpınar, 2021; Pınar ve ark., 2013; Atasoy ve Ermin, 2016). Yapılan literatür taramalarında araştırmamızın bulgusunun benzer olduğu; ülkemizde ebelik öğrencilerinin mesleği tercih etme nedenlerinin benzer olduğu, öğrencilerin gelecek endişesi yaşadıkları ve ebeliği iş garantisi olan bir meslek olarak gördükleri için seçtikleri görülmektedir. Ülkemizde özellikle son yıllarda özel hastane sayısının artması istihdamı artırmış ve ebelik bölümü mezunlarına kolay iş bulma imkânı yaratmış olup, bu gelişmelerin öğrencilerin seçimini ebelik mesleğine yöneltmiş olabileceği düşünülmektedir.

Ebelik eğitiminde yeterli mesleki beceri düzeyinin geliştirilmesi, nitelikli ve kaliteli ebelerin yetişmesi için yeterliğe dayalı bir eğitim müfredatı oluşturulmalı, ebelik eğitim içerisinde ebelik tarihi, ebeliğin gelişimi, bugünü ve geleceği ile ilgili ders ve konular yer almalı ve öğrencilerin meslekleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmaları sağlanmalıdır (Cullen ve ark., 2016). Ebelik tarihi bilgisini içeren derslerin amacı, ebelik mesleğinin tarihsel gelişimi ve etik ilkeleri konularında eğitim verilerek, öğrencilerin mesleki kimlik ve ahlaklarının oluşturulmasının sağlanmasıdır. Dünyada ve Türkiye’de ebelik eğitim müfredatları karşılaştırıldığında bazı farklılıklar görülmesine rağmen ebelik tarihi dersi tüm dünyada ebelik eğitim müfredatları içerisinde yer almakta olup, ülkemizdeki ebelik bölümleri lisans müfredatlarının hemen hemen tamamında Ebelik Tarihi dersi zorunlu veya seçmeli olarak yer almaktadır. Nitekim bizim çalışmamıza da katılan öğrencilerin tamamına yakının ebelik tarihine ilişkin zorunlu bir ders aldığı belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin seçmeli olmasına rağmen ebelik tarihine ilişkin bir ders aldığı (%23,7), yine bazı öğrencilerin (%20,4) ebelik tarihine ilişkin ders dışında bilgi aldığı belirlenmiş olup, bilgiyi en çok kongre/sempozyum/panel, internet ve bilimsel dergi/makale aracılığıyla edindikleri belirlenmiştir. Ebelik bölümü öğrencilerinin mesleğinin tarihi hakkında zorunlu ders alması önemlidir. Çalışmamızda öğrencilerin bazılarının konu ile ilgili dersi kendi isteklerine bağlı seçmeli olarak seçmesi ve bu konuda kongre/sempozyum/panel, internet ve bilimsel dergi/makale aracılığıyla bilgi edinmesinin mesleğini isteyerek seçmesi ve mesleğinden memnun olmasından kaynaklanmış olabileceğini düşünmekteyiz. Bu dersi alan öğrencilerin önemli kazanımlara sahip olmasından dolayı çalışmamızın bu bulgusunu sevindirici karşılamaktayız. Ebelik tarihi ile ilgili öğrencilerin katılabileceği daha fazla kongre/sempozyum/panel düzenlenmesinin ve ebelik eğitim müfredatı içerisine zorunlu derslere ek olarak ebelik tarihi bilgisini içeren seçmeli derslerin eklenmesinin faydalı olacağını düşünmekteyiz. Bununla birlikte öğrencilerin ebelik tarihi hakkında bilgi sahibi olabilecekleri internet, bilimsel dergi ve makale gibi kaynaklara kolay erişimlerinin sağlanmasını ve konu ile ilgili kaynak sayısının artırılmasını önerebiliriz.

Bir ebenin, meslek seçiminden memnun olması mesleğini isteyerek seçmesi gerekliliklerini bilerek mesleğine sahip çıkma çabası ebelik mesleği ve tarihi ile ilgili yeterli bilgi durumuna sahip olmasının bir göstergesidir (Karaca Saydam, 2015; Yurtsal ve ark., 2014). Nitekim çalışmaya katılan ebelik bölümü öğrencilerinin Dünyada, Osmanlıda ve Türkiye’deki ebelik tarihine ilişkin kendilerine yöneltilen bilgilerin çoğunluğunu bildiğini ifade ettiği görülmektedir. Dolayısıyla çalışmamızda da mesleğini isteyerek seçen ve memnun olan öğrencilerin sayısının yüksek olmasından dolayı ebelik tarihi ile ilgili meraklarının olduğu ve öğrenme çabası içerisinde olduklarını düşünmekteyiz. Bu durumu ebelik mesleğini isteyerek seçen öğrencilerinin meslek tarihilerini daha çok merak ettikleri ve araştırdıkları şekilde yorumlayabiliriz. Ebelik mesleğinin çalışma koşullarının zor olması ve özverili çalışma gerektirmesi nedeniyle bu alanda çalışacak ebelerin mesleki bilgi düzeylerinin yüksek olması önemlidir (Karaçam, 2016; Çakır Koçak ve ark., 2017). Mesleklerini isteyerek seçenlerin meslekleri ile ilgili daha fazla bilgi edinme çabası içerisinde olduğu, mesleki ve kişisel olarak daha başarılı olduğu belirtilmektedir (Cullen ve ark., 2016; Yurtsal ve ark., 2014). Bu nedenle anne, çocuk, aile ve toplum sağlığının korunması ve sürdürülmesinde önemli rol oynayan ebelerin ebelik mesleğinin tarihi ve meslekleri ile ilgili bilgileri ebelik eğitiminde kazanmaları önemlidir (Cronie ve ark., 2019; Çevik ve Alan, 2021). Nitekim, ebelik tarihi ile ilgili öğrencilerin bilgi seviyelerinin artması, öğrencilerin daha aktif ve motivasyonlarının daha yüksek olmasında, sağlık hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesine önemli rol oynamaktadır (Demir Yıldırım ve ark., 2022). Öğrencilerin mesleklerini isteyerek seçmeleri, mesleğinin tarihi ve geçmişi ile ilgili bilgileri öğrenip meslekleri adına olumlu bakış açıları geliştirmeleri mesleki ve kişisel gelişimlerine ve mesleki aidiyetlerinin oluşumuna katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın yalnızca bir üniversitenin ebelik bölümü öğrencileri yapılmış olması ve sonuçlarının yalnızca tüm ebelik öğrencilerine genellenememesi araştırmanın bir sınırlılığdır. Çalışmanın bir diğer sınırlılığı ise öğrencilerin ebelik tarihine ilişkin bilgi durumlarının değerlendirilmesinde kullanılabilecek standardize bir ölçüm aracı bulunmamasıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ebelik bölümü öğrencilerinin Dünyada, Osmanlıda ve Türkiye’deki ebelik tarihine ilişkin kendilerine yöneltilen bilgilerin çoğunluğunu bildiğini ifade ettiği, mesleği isteyerek seçen öğrencilerin Dünyada, Osmanlıda ve Türkiye’deki ebelik tarihine ilişkin bilgiyi bilme oranlarının yüksek olduğu, mesleği isteyerek seçmenin meslek tarihini araştırma ve öğrenmede önemli bir faktör olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Meslek tarihini bilen ebelerin yetişmesinin sağlık bakım hizmetlerinin kalitesinin yükselmesinde, mesleki bazı sorunların ortaya çıkartılıp ortadan kaldırılmasında yol gösterici olacağı ve isteyerek ebelik mesleğini tercih etmenin mesleki profesyonelliğin gelişimine katkı sağlayacağı göz önüne alındığında; öğrencilerin bilinçli meslek seçimi yapmanın önemi hususunda bilgilendirilmeleri oldukça önemlidir. Bununla birlikte ebelik eğitim müfredatı içerisine zorunlu derslerine ek olarak ebelik tarihi bilgisini içeren derslerin seçmeli ders olarak okutulması, ebelik tarihi dersinin etkinliğinin artırılması için, interaktif öğretim yöntemlerinin yanı sıra, film, hikâye, biyografi gibi yaklaşımların kullanılması önerilmektedir. Ayrıca eğitimin kalıcılığının sağlanması amacıyla eğitim süresince öğrencinin her yıl alacağı farklı derslerde de ebelik tarihi ile ilgili konulara yer verilmesi, ebelik tarihi ile ilgili öğrencilerin katılabileceği kongre/sempozyum/panellerin düzenlenmesi, bilgi sahibi olabilecekleri internet, bilimsel dergi ve makale gibi kaynaklara kolay erişimlerinin sağlanmasını ve konu ile ilgili kaynak sayısının artırılması önem arz etmektedir. Meslek tarihini öğrenmeyi etkileyebilecek diğer ilişkili faktörlerin belirlenebilmesi için, araştırmanın sınırlılıkları dikkate alınarak çalışmanın farklı üniversitelerin ebelik bölümlerinde ve daha büyük örneklerle yapılması önerilebilir.

Teşekkür

Çalışmaya katılan öğrencilerimize teşekkür ederiz.

Çıkar Çatışması

Yazar(lar), çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Yazar Katkıları

Çalışma Çerçevesi, Desen: RD, SOA; **Materyal, Metot ve Veri Toplama:** RD, SOA; **Analiz Yapma ve Yorumlama:** RD, SOA; **Yazma ve Revizyon:** RD, SOA.

KAYNAKLAR

- Aktürk, S. O., Kızılkaya, T., Çelik, M., Yılmaz, T. (2021). Ebelik bölümü son sınıf öğrencilerinin mesleki aidiyet düzeyleri ve etkileyen faktörler: kesitsel bir çalışma. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(1), 23-33.
- Altay, S. (2017). Cumhuriyet’in ilk on beş yılında ebelik eğitimine ve mesleğin dönüşümüne dair kısa bir bakış (1923-1938). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 17(35), 167-217.
- Atasoy, I., Ermin, C. (2016). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin mesleklerine bakış açısının incelenmesi. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 83-91.
- Ay, F., Keçe, M., İnci, İ., Alkan, N., Acar, G. (2018). Ebelik öğrencilerinin meslek algıları ve kariyer planlarını etkileyen faktörler. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(2), 74-82.
- Ayar Kocatürk A. (2020). Geçmişten Günümüze Ebelik Tarihine Bakış. 1. Baskı Yayınevi: Tıbbi Yayınlar Merkezi. ISBN: 9786050641813. S.S: 168.
- Bekru, E. T., Cherie, A., Anjulo, A. A. (2017). Job satisfaction and determinant factors among midwives working at health facilities in Addis Ababa city, Ethiopia. *PloS one*, 12(2), e0172397.
- Bogren, U. M., Berg, M., Edgren, L., van Teijlingen, E., Wigert, H. (2016). Shaping the midwifery profession in Nepal—Uncovering actors’ connections using a Complex Adaptive Systems framework. *Sexual & Reproductive Healthcare*, 10, 48–55.
- Cronie, D., Perdok, H., Verhoeven, C., Jans, S., Hermus, M., Vries, R., Rijnders, M. (2019). Are midwives in the Netherlands satisfied with their jobs? A systematic examination of satisfaction levels among hospital and

- primary- care midwives in the Netherlands. BMC Health Service Research, 19(1), 832. <https://doi.org/10.1186/s12913-019-4454-x>
- Cullen, D., Sidebotham, M., Gamble, J., Fenwick, J. (2016). Young student's motivations to choose an undergraduate midwifery program. Women and Birth, 29(3), 234-239.
- Çakır Koçak, Y., Öztürk Can, H., Yücel, U., Demirelöz Akyüz, M., Çeber Turfan, E. (2017). Türkiye’de ebelik bölümlerinin akademik ve fiziki profili. Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 4(2), 88-97.
- Çevik, A., & Alan, S. (2021). Ebelik bölümü öğrencilerinin liderlik yönelimleri ile ebelik mesleğine aidiyet durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Kadın Sağlığı Hemşireliği Dergisi, 7(3), 182-196.
- Demir Yıldırım, A., Yılmaz Esencan, T., Aydın, F. N., Akıncı, A., Dağlı, E. F., Demir, H. K., Aksu, A. U. (2022). Ebelik ilk ve son sınıf öğrencilerinin mesleki aidiyetlerinin değerlendirilmesi. Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2(3), 613-623. <https://doi.org/10.56061/fbujohs.1149620>
- Demir, R., Taşpınar, A. (2021). Ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik mesleğine bakış açıları ve gelecekte beklenenleri. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 5 (3), 466-478. <https://doi.org/10.46237/amusbfd.780528>
- Evans, J., Taylor, J., Browne, J., Ferguson, S., Atchan, M., Maher, P., ... Davis, D. (2020). The future in their hands: Graduating student midwives’ plans, job satisfaction and the desire to work in midwifery continuity of care. Women and Birth, 33(1), e59-e66.
- Fenwick, J., Cullen, D., Gamble, J. and Sidebotham, M. (2016). Being a young midwifery student: A qualitative exploration. Midwifery J, 39, 27-34.
- Gümüldaş, M., Lazoğlu, M., Apay, S. (2021). X ve Y kuşağındaki ebelerin mesleki bağlılıklarının karşılaştırılması. Sağlık ve Hemşirelik Yönetim Dergisi, 8, 77-85. <https://doi.org/10.5222/SHYD.2021.52385>
- Karaca Saydam B. (2015). Profesyonel bir meslek olarak Türkiye’de ebelik. Sağlık ve Toplum, 25(1), 3-9.
- Karaçam Z. (2016). Türkiye’de profesyonel bir disiplin olarak ebelik mesleğinin durumu: yasal düzenlemeler, eğitim ve araştırma. Lokman Hekim Dergisi, 6(3), 128-136.
- Kartal, Y. A. & Aksoy, T. (2021). Tarihten günümüze ebelik eğitimi ve mesleğine kısa bir bakış. Sağlık Bilimleri Dergisi, 30(1), 98-102.
- Koç, E. & Dolgun, G. (2016). Ebelerin görev yetki ve sorumlulukları ile iş doyumu arasındaki ilişkinin belirlenmesi. Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 3(1), 23-30. <https://doi.org/10.17681/hsp.18579>
- Patterson, J, Macznik, A. K, Miller, S, Kerkin, B. and Baddock, S. (2018). Becoming a midwife: A survey study of midwifery alumni, Women Birth, (852), 9-10.
- Pınar, Ş., Cesur, B., Duran, Ö., Güler, E., Üstün, Z., Abak, G. (2013). Ebelik öğrencilerinin mesleki profesyonellikleri ve etkileyen etmenlerin incelenmesi. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 8(23), 1-19.
- Saadatbakht, M., Ahmadi, A., Mehdizadeh Zare Ansar, A., Azizzade Forouzi, M., Jahani, Y. (2019). The effectiveness of group counseling with emphasis on communication skills on midwifery students sense of belonging in clinical settings. Strides in Development of Medical Education, 16(1), 1-7. <https://doi.org/10.5812/SDME.90362>
- Sökmen, Y., Taşpınar, A. (2018). Ebelerin mesleki profesyonel tutumları ve etkileyen faktörler. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 24(2), 156-166.
- Yıldırım, F., Çelik, F., Özmen, C., Erol, S., Üst, D. Z, Özkan, H. (2014). Ebelik bölümü öğrencilerinin ebelik mesleğinde erkeklerin yer almasına ilişkin görüşleri. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3(1), 646-655.
- Yurtsal, Z. B., Biçer, S., Duran, Ö., Şahin, A., Arslan, M. Yavrucu, Ö. K. (2014). Sağlık bilimleri fakültesi ebelik 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin mesleğe ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2(2), 15-25.
- Yücel, U., Ünal, İ., Özdemir, T., Koyuncu, M., Çakmak, N. (2018). Ebelik öğrencilerinin profesyonel değer algılarının belirlenmesi. Medical Sciences, 13(4), 95-105, <https://doi.org/10.12739/NWSA.2018.13.4.1B0056>